

Áll-e még az a sátor?

A kis sátor nyári napfény fürdeti. Dunyhák, párnák, ruhadarabok a sátorra borítva, hogy levegőzzenek, s hogy a sátor belsejét is védjék a forró napsugaraktól. Apóka, Anyóka, nyolc gyerek. A két legkisebb ide-oda nyargalászik, madzagra kötött lyukas fazekat – képzeletükben játékkutyát, lovacskát – húz maga után, mint a városi (falusi) gyerekek a guruló játékot, kutyát, vonatot... A fazék-kutyusnak csillogó szeme is van, szép bojtos farka, még vakkant is kis gazdája képzeletében...

A fiatalasszony bográcsban szamárhúst főz – a Fejesék szamarának eltörött a lába. Gőzölög a szamárhús, guggolunk a sátor előtt, beszélgetek az öregemberrel. Foglalkozása „sintér” – e szó erre felé azt jelenti: éjszaka dolgozik, a környék latrináit tisztítja.

De mindez: a félmúlt... Áll-e még az a sátor? Vagy beköltöztek a városba ők is, mint sok putri lakói, munkanélküli segélyre, lakásfoglalásra, állami gondozásba, panaszra, félelmekre és szomorúságra? Hányan tudják még, hányan őrzik még szívükben a régi dalokat és balladákat?

Nyisd ki, anyám, az ajtót

Nyisd ki, anyám, az ajtót, hola drága!
Hozom a szép menyasszonyt, hola drága!
Hej, de tiszta fehér a ruhája,
Megszakad a szívem, hej, utána!

Nyisd ki, anyám, a kapudat

Nyisd ki, anyám, a kapudat,
Hadd hajtom be a lovamat.
Ha behajtom, ha kint hagyom,
Szegény fejem búnak adom.

Azt beszélük felőlem

Azt beszélü felőlem a sok cigány,
Feleségem nem szeretem igazán.
El is hagynám, el is hagynám szívesen,
Ha nem volna őt kis éhes gyerekek.

Ez az asszony

– Ez az asszony elment Pestre,
rongy csavargó lett belőle.
Másnak hordja az újságot,
nékem a szomorúságot.

– Ember, ember, meg tudsz verni,
de egy kendőt nem tudsz venni.
Ezt az egyet azért vetted,
hogy a fejem beköthessed.

Halva fekszik édesanyám

Halva fekszik édesanyám.
Fénylik néki sok gyertyácska.
Fénylik néki sok gyertyácska,
Isten-adta csillagocska.

Jaj, de szegény csávó lettem,
Egy krajcár sincs a zsebemben.
Kértem kölcsön, de nem adnak,
Ily szegényben nem bízhatnak.

Nyids ki, babám, a kapudat,
Hadd hajtom be a lovamat.
Ha behajtom, ha kint hagyom,
Szegény fejem búnak adom.

Egy változat:

Halva fekszik édesanyám,
Fénylik néki sok gyertyácska.
Fénylik néki sok gyertyácska,
Isten-adta csillagocska.

Jaj, de sukar csávó lettem:
Egy krajcár sincs a zsebemben.
Kértem kölcsön, de nem adnak,
Ily szegényben nem bízhatnak.

Aj haj Devla, mit is tettem?
Más asszonyát el szerettem.
Visszaadom, ha elvettem,
Így hát semmit nem vétettem.

Aj haj Devla, mit csináljak?
Vagy szaladjak, vagy megálljak?
Főbelőnek, ha szaladok,
Vasravernek, ha maradok.

Babám, babám, babám

Babám, babám, babám,
Babám, feleségem!
Hagyj nekem már békét,
múlassak békében!

Iszok egy órácskát
Egészen hajnalig,
egészen hajnalig,
világos reggelig.

Veszek egy revolvért
Tenéked, te céda,
lelőlek, te céda,
szíves veszem célba!

Megfőzöm a szíved,
te céda, ebédnek,
hadd hallja a hírem
egész nemzetséged!

– Cigányok, testvérek,
engedelmet kérek!...
– Kész az engedelem,
mondd hát a beszéded.

– Hej, többi cigányok,
vélem elbánhattok,
Mert nékem nincs senkim,
és ti sokan vagytok.

Bede Anna fordításai

Itt állok én...

Itt állok én a presszó közepén,
Gyere, rányi, fizetek egy feketét!
Nem azért, nem azért, hogy én téged szeretlek,
Hogy én téged feleségül vegyelek, mert
Itt állok én a presszó közepén,
Gyere, rányi, fizetek egy feketét!

Itt állok én a presszó közepén,
Gyere, rányi, fizetek egy feketét!
Nem azért, nem azért, hogy én téged szeretlek,
Hogy én téged feleségül vegyelek.
(Hanem azért, mert):
Itt állok én a presszó közepén.
Gyere, rányi, fizetek egy feketét!

Énekelte: **Ifj. Várszegi József** (29 éves)
Dunapataj, 1975.

Táncdal

Gyere, Rózsikám, sügök néked valamit,
mondok néked valamit a sötétbe,
Azt, hogy szeretlek, a szívembe beteszlek,
Életembe' soha el nem felejtlek.

Gyere, Rózsikám, sügök néked valamit,
Mondok néked valamit a sötétbe,
Azt, hogy szeretlek, a szívembe beteszlek,
Életembe' soha el nem felejtlek.

Énekelte: **bonyhádi csoport**, 1960.
Végházi Rezső gyűjtése